

Jakie są warunki utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw?

Posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw będzie mógł w drodze utraty statusu odpadów zagospodarować wytwarzane na bieżąco odpady, jak i odpady zdeponowane na składowiskach.

Opublikowany 8 lutego 2022 r. projekt [rozporządzenia](#) w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw stanowi realizację delegacji ustawowej, o której mowa w art. 14 ust. 1a [ustawy](#) z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

Odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw

Sektor energetyczny produkuje rocznie ok. 20% wszystkich wytworzonych odpadów w kraju. Odpady te powstają głównie w energetyce, dla której bazę paliwową stanowi paliwo stałe np. węgiel kamienny i brunatny. Są to głównie stałe produkty spalania, tj. żużel i popiół paleniskowy, pyły z kotłów, popioły lotne z węgla, torfu czy drewna.

Aktualnie głównym kierunkiem zagospodarowania tych odpadów jest składowanie.

Jednak w obecnym stanie prawnym odpady te uznaje się za produkt uboczny (w drodze decyzji marszałka województwa), jeśli spełniają warunki określone art. 10 ustawy o odpadach. Korzystają z tego jedynie wytwórcy odpadów, w tym przypadku głównie większe przedsiębiorstwa energetyczne. Uzyskują takie decyzje dla popiołów lotnych i żużli, które w dużym stopniu wykorzystywane są do produkcji materiałów budowlanych.

Ponadto w myśl art. 14 ust. 1 ustawy o odpadach odpady te mogą uzyskać status produktu lub substancji po spełnieniu ogólnych warunków dotyczących utraty statusu odpadów określonych w tym przepisie. Mogą też uzyskać status produktu lub substancji po spełnieniu szczegółowych warunków, jeżeli zostały określone w rozporządzeniu bądź w przepisach unijnych. Takie szczegółowe warunki utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania określi ww. rozporządzenie. Możliwość utraty statusu odpadów dotyczy nie tylko wytwórców odpadów, ale też innych posiadaczy, a więc też prowadzących składowiska.

Klasyfikacja odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Rozporządzenie dotyczy odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw wymienionych w [katalogu odpadów](#) w podgrupie:

- ✓ 10 01 - Odpady z elektrowni i innych zakładów energetycznego spalania paliw (z wyłączeniem grupy 19),

ale szczegółowe warunki utraty statusu odpadów określa jedynie dla następujących 7 z 25 rodzajów odpadów określonych w tej podgrupie, czyli:

- ✓ 10 01 01 - Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów (z wyłączeniem pyłów z kotłów wymienionych w 10 01 04)

- ✓ 10 01 02 - Popioły lotne z węgla
- ✓ 10 01 03 - Popioły lotne z torfu i drewna niepoddanego obróbce chemicznej
- ✓ 10 01 05 - Stałe odpady z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych
- ✓ 10 01 24 - Piaski ze złóż fluidalnych (z wyłączeniem 10 01 82)
- ✓ 10 01 80 - Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych
- ✓ 10 01 82 - Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych (metody suche i półsuche odsiarczania spalin oraz spalanie w złożu fluidalnym).

Warunki utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Aby materiał lub produkt wytworzony w wyniku przetwarzania ww. odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw mógł wejść do obiegu gospodarczego jako produkt niebędący odpadem, trzeba będzie spełnić (oprócz ogólnych warunków określonych w art. 14 ust. 1 pkt 1 ustawy o odpadach) następujące szczegółowe warunki utraty statusu odpadów:

- 1) odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw zostaną poddane procesowi odzysku R5 lub R12,
- 2) materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw mogą być wykorzystane w ramach następujących kierunków wykorzystania:
 - a) do produkcji lub wykonania:
 - cementu, betonu i spoiw, podbudów, kruszyw, mieszanek związanych i niezwiązanych,
 - gipsu syntetycznego wykorzystywanego do produkcji materiałów budowlanych,
 - nawozów i środków wspomagających uprawę roślin,
 - b) do wykonania robót ziemnych;
- 3) materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w pkt 2, spełniają odpowiednio:
 - a) co najmniej minimalne kryteria jakościowe określone w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia,
 - b) kryteria jakościowe określone w załączniku nr 3 do tego rozporządzenia,
 - c) wymagania określone w przepisach o nawozach i nawożeniu,
 - d) spełniają co najmniej wymagania określone w normie PN-S-02205:1998;
- 4) materiały lub produkty powstałe w wyniku odzysku poszczególnych rodzajów odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w pkt 2, nie spowodują bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku w rozumieniu przepisów [ustawy](#) z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie;
- 5) próbki zostały pobrane i przebadane zgodnie z przepisami.

Jak prawidłowo badać próbki?

Próbki pobiera się i bada w celu potwierdzenia spełnienia przez odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw warunków, o których mowa w powyższym pkt 3. Próbki pobiera i bada akredytowane laboratorium na zlecenie posiadacza tych odpadów. Metoda poboru próbek powinna spełniać co najmniej wymagania normy PN-EN 14899. Z badania próbek należy sporządzić protokół.

Oświadczenie o zgodności z warunkami utraty statusu odpadów

Posiadacz odpadów ma obowiązek potwierdzić spełnienie warunków utraty statusu ww. odpadów przez sporządzenie oświadczenia o zgodności, osobnego dla każdej przekazanej do wykorzystania partii materiałów lub produktów powstałych w wyniku odzysku tych odpadów.

Wymagania dotyczące oświadczenia o zgodności:

- 1) oświadczenie sporządza się w **dwóch jednakowo brzmiących egzemplarzach**;
- 2) do oświadczenia dołącza się kopie protokołu z badania próbek, potwierdzone za zgodność z oryginałem,
- 3) na żądanie, w trakcie prowadzonej kontroli, oświadczenie należy przedłożyć:
 - a) wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce poddania odzyskowi danej partii odpadów – przez posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw,
 - b) wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska właściwemu ze względu na miejsce wykorzystania danej partii materiałów lub produktów powstałych w wyniku odzysku odpadów – przez podmiot, który wykorzystuje te materiały lub produkty.

WZÓR

OŚWIADCZENIA O ZGODNOŚCI Z WARUNKAMI UTRATY STATUSU ODPADÓW
DLA ODPADÓW POWSTAJĄCYCH W PROCESIE ENERGETYCZNEGO SPALANIA PALIWI

Dane identyfikacyjne posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw		
Nazwa posiadacza:		Numer identyfikacji podatkowej lub numer VAT:
Indywidualny numer rejestrowy: ¹⁾		
Adres siedziby:		Numer domu:
Kod pocztowy:	Gmina:	Województwo:
Dane dotyczące partii odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw oraz podmiotu przeprowadzającego jej badanie		
Miejsce pochodzenia i masa partii odpadów:		Nazwa laboratorium:
Dane dotyczące decyzji w zakresie przetwarzania odpadów ²⁾		
Decyzja na przetwarzanie odpadów:		Data wydania i obowiązywania decyzji:

Wskazany wyżej posiadacz odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw oświadcza, że:

- przekazane do wykorzystania w celu.....przez materiały i produkty uzyskane w wyniku procedury utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw stanowią: Mg z Mg przebadanej partii odpadów, z których te materiały i produkty powstały,
- powyższa partia odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw spełnia szczegółowe warunki utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw, o których mowa w § 2 rozporządzenia Ministra Klimatu i Środowiska z dnia w sprawie określenia szczegółowych warunków utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw (Dz. U. ...).

Dla potwierdzenia danych podanych w niniejszym oświadczeniu dołącza się protokół z badania próbek.

Miejscowość i data:

.....
(podpis posiadacza odpadów powstających
w procesie energetycznego spalania odpadów
/osoby upoważnionej do reprezentowania
posiadacza odpadów powstających w procesie
energetycznego spalania odpadów)

System gospodarowania prowadzony przez posiadacza odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

W celu wykazania zgodności z warunkami utraty statusu odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw należy udokumentować procedury dotyczące:

- ✓ monitorowania procesów i technik przetwarzania odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw;
- ✓ monitorowania zgodności weryfikacji materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku za zgodność z kryteriami jakościowymi określonymi w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia, w przypadku wykorzystania ich do produkcji lub wykonania cementu, betonu i spoiw, podbudów, kruszyw, mieszanek związanych i niezwiązanych;
- ✓ planowanego wykorzystania materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku;
- ✓ przeglądu i usprawnienia systemu gospodarowania;
- ✓ szkolenia personelu.

Oznaczenia procesów odzysku R5 i R12

Wyjaśnienie oznaczeń procesów odzysku i recyklingu wg załącznika nr 1 do ustawy o odpadach

Symbol	Proces odzysku
R1	Wykorzystanie głównie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii
R2	Odzysk/regeneracja rozpuszczalników
R3	Recykling lub regeneracja substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)
R4	Recykling lub odzysk metali i związków metali
R5	Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych
R6	Regeneracja kwasów lub zasad
R7	Odzysk składników stosowanych do redukcji zanieczyszczeń
R8	Odzysk składników z katalizatorów
R9	Powtórna rafinacja oleju lub inne sposoby ponownego użycia olejów
R10	Obróbka na powierzchni ziemi przynosząca korzyści dla rolnictwa lub poprawę stanu środowiska
R11	Wykorzystywanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R10
R12	Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R11
R13	Magazynowanie odpadów poprzedzające którykolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1–R12 (z wyjątkiem wstępnego magazynowania u wytwórcy odpadów)

Załączniki do rozporządzenia:

- ✓ nr 1 – Odpady powstające w procesie energetycznego spalania paliw
- ✓ nr 2 – Minimalne kryteria jakościowe dla kierunków wykorzystania materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw
- ✓ nr 3 – Minimalne kryteria jakościowe dla materiałów lub produktów powstałych w procesie odzysku z odpadów o kodzie 10 01 05 wykorzystanych jako syntetyczny gips do produkcji materiałów budowlanych
- ✓ nr 4 – Wzór – Oświadczenia o zgodności z warunkami utraty statusu odpadów dla odpadów powstających w procesie energetycznego spalania paliw

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem § 5, który wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Szukasz serwisu prawnego prezentującego informacje prawne i nowości branżowe o ochronie środowiska?

Przetestuj [serwis Ekowiedza](#) za darmo przez 30 dni

Znasz nasze media społecznościowe?
Zachęcamy do ich odwiedzenia